

Sygn. akt II Ka 881/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mirosław Onisko
Protokolant:	st. sekr. sąd Anna Sieczkiewicz

przy udziale prokuratora Krzysztofa Cieplińskiego

po rozpoznaniu w dniu 2 października 2018 r.

sprawy **P. R. (1) i R. R. (1)**

oskarżonych z art. 158 § 1 k.k.

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonych

od wyroku Sądu Rejonowego w Garwolinie

z dnia 10 maja 2017 r. sygn. akt II K 850/16

I. w zaskarżonej części zmienia wyrok w ten sposób, że:

- orzeczoną wobec oskarżonego P. R. (1) karę pozbawienia wolności na podstawie art. 69§1 i 2 kk i art. 70§1 kk warunkowo zawiesza na okres próby 2 (dwa) lat;

- na podstawie art. 72§1 pkt 2 kk orzeka wobec oskarżonego P. R. (1) obowiązek pisemnego przeproszenia pokrzywdzonych B. N. (1) oraz K. S. (1) w terminie 1 (jednego) miesiąca;

II. w pozostałej zaskarżonej części utrzymuje wyrok w mocy;

III. zasądza od każdego z oskarżonych na rzecz Skarbu Państwa po 190 złotych kosztów za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt II Ka 881/17

UZASADNIENIE

P. K., R. K., P. R. (2) i R. R. (2) oskarżeni byli o to, że w dniu 11 września 2016 roku w miejscowości L., gminy P., powiatu (...), województwa (...) działając wspólnie i w porozumieniu wzięli udział w pobiciu B. N. (1) i K. S. (1) w ten sposób, iż uderzali ich rękoma po twarzy, głowie oraz kopali po całym ciele, w wyniku czego B. N. (1) doznał obrażeń ciała w postaci: stłuczenia głowy, rany tłuczonej wewnętrznej powierzchni wargi górnej ust, stłuczenia klatki piersiowej - bardziej po lewej stronie, stłuczenia powłok brzucha - lewego nadbrzusza oraz otarcia naskórka skóry lewego łokcia, które to obrażenia spowodowały u niego rozstrój zdrowia trwający krócej niż siedem dni, natomiast K. S. (1) doznał obrażeń ciała w postaci: stłuczenia głowy, stłuczenia szyi, otarcia naskórka przedramienia prawego oraz

otarcia naskórka skóry ręki lewej, które to obrażenia spowodowały u niego rozstrój zdrowia trwający krócej niż siedem dni, przy czym narazili ich na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk i art. 157 § 1 kk, tj. o przestępstwo z art. 158§1kk

Sąd Rejonowy w Garwolinie wyrokiem z dnia 10 maja 2017r. orzekł:

I. oskarżonych P. K., R. K., P. R. (1), R. R. (1) uznał za winnych tego, że w dniu 11 września 2016 roku w miejscowości L., gminy P., powiatu (...), województwa (...) działając wspólnie i w porozumieniu wzięli udział w pobiciu B. N. (1) i K. S. (1) w ten sposób, iż uderzali ich rękoma po twarzy, głowie oraz kopali po całym ciele przez co narazili ich na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia lub nastąpienia skutku określonego w art. 156§1kk lub art. 157§1kk to jest popełnienia przestępstwa z art. 158§1kk i za ten czyn na mocy art. 158§1kk wymierzył każdemu z nich karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 69§1 i 2kk w zw. z art. 70§1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec oskarżonego P. K., R. K., R. R. (1) warunkowo zawiesił na okres próby 2 lat;

III. na podstawie art. 72§1 pkt 2 kk orzekł wobec każdego z oskarżonych P. K., R. K., R. R. (1) obowiązek przeproszenia pisemnie pokrzywdzonych B. N. (1) oraz K. S. (1) w terminie jednego miesiąca od daty uprawomocnienia się wyroku;

IV. na mocy art. 46§2kk orzekł wobec każdego z oskarżonych P. K., R. K., P. R. (1), R. R. (1) nawiązkę na rzecz K. S. (2) w wysokości po 800 złotych i na rzecz B. N. (1) w wysokości po 800 złotych;

V. zasądził na rzecz Skarbu Państwa tytułem kosztów sądowych od każdego z oskarżonych kwoty po 234,50.

Wyrok w stosunku do P. K. i R. K. uprawomocnił się w I instancji, natomiast apelację od powyższego wyroku wniósł obrońca oskarżonych P. R. (1) i R. R. (1). Na podstawie art. 427 § 2 i art. 438 pkt. 2, 3 i 4 kpk wyrokowi zarzucił:

1. mającą wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia obrazę prawa procesowego, a mianowicie art. 7 k.p.k., polegającą na dowolnej, a nie swobodnej ocenie dowodów poprzez:

a. uznanie za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonych P. K., R. K., R. R. (1) w zakresie, w jakim wskazywali, iż oskarżony P. R. (1) nie bił pokrzywdzonych, gdy są one zgodne, wzajemnie się uzupełniają, a zebrany materiał dowodowy w postaci zeznań M. P., J. W. to potwierdza, zaś w postaci zeznań L. L., S. T., E. S., K. S. (1), P. S., B. N. (2), B. W. uprawdopodobnia, że oskarżony nie używał w okresie objętym zarzutem przemocy fizycznej wobec pokrzywdzonych,

b. uznanie za niewiarygodne zeznań świadków M. P. i J. W. w zakresie, w jakim wskazywali, iż oskarżony P. R. (1) nie bił pokrzywdzonych, gdy są one zgodne, wzajemnie się uzupełniają, znajdują potwierdzenie w treści wyjaśnień oskarżonych P. K., R. K., R. R. (1) oraz oskarżonego P. R. (1) a zebrany materiał dowodowy w postaci zeznań L. L., S. T., E. S., K. S. (1), P. S., B. N. (2), B. W. uprawdopodobnia, że oskarżony nie używał w okresie objętym zarzutem przemocy fizycznej wobec pokrzywdzonych,

c. błędną interpretację zeznań świadków L. L., S. T., E. S., K. S. (1), P. S., B. N. (2), B. W. na niekorzyść oskarżonego, poprzez błędne przyjęcie, że oskarżony bił pokrzywdzonych, w sytuacji gdy z treści złożonych przez tych świadków przed Sądem zeznań wynika, że owszem - widzieli oskarżonego w okolicy miejsca zdarzenia, lecz nie widzieli, aby bił pokrzywdzonych,

d. uznanie za wiarygodne zeznań świadków M. P. i J. W. złożonych w postępowaniu przygotowawczym bezpośrednio po zdarzeniu w całości, mimo iż ze względu na stres i dynamikę zdarzeń mogły błędnie oceniać sytuację, oraz mimo, iż przed Sądem sprostowały swoje zeznania, w efekcie czego ich zeznania złożone w postępowaniu przygotowawczym nie powinny być brane za podstawę ustalania stanu faktycznego,

e. uznanie za niewiarygodne wyjaśnień oskarżonego w zakresie, w jakim wskazywał, iż nie bił pokrzywdzonych, mimo, iż znajdują potwierdzenie w treści wyjaśnień oskarżonych P. K., R. K., R. R. (1), a zgromadzony w sprawie

materiał dowodowy, w postaci zeznań M. P., J. W. to potwierdza zaś w postaci zeznań L. L., S. T., E. S., K. S. (1), P. S., B. N. (2), B. W. uprawdopodobnia, że oskarżony nie używał w okresie objętym zarzutem przemocy fizycznej wobec pokrzywdzonych,

co spowodowało błędne ustalenie, że w dniu 11 września 2016 roku w miejscowości L., gmina P., woj. (...) oskarżony P. R. (1) działając wspólnie i w porozumieniu z P. K., R. K., R. R. (1) wziął udział w pobiciu B. N. (1) i K. S. (1) poprzez uderzanie ich rękoma po twarzy, głowie i kopanie po całym ciele przez co naraził ich na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo nastąpienia skutku określonego w art. 156 § 1 kk i art. 157 § 1 kk.

2. rażąco surowość i tym samym niewspółmierność kary orzeczonej wobec R. R. (1) w stosunku do stopnia jego winy, stopnia społecznej szkodliwości czynu, rodzaju i rozmiar ujemnych następstw jego czynu, jego właściwości i warunków osobistych, sposób życia przed popełnieniem przestępstwa i postawy w trakcie postępowania, a także zachowania się pokrzywdzonych i niewielki rozmiar ujemnych następstw popełnionego czynu, a zwłaszcza młodego wieku oskarżonego, jego ustabilizowanego trybu życia, utrzymywaniu małoletniego dziecka, uprzedniej niekaralności oraz niewielkiego uszczerbku na zdrowiu poniesionego przez pokrzywdzonych.

Podnosząc te zarzuty skarżący wniósł o:

1) zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego P. R. (1) od zarzucanego mu czynu,

ewentualnie:

1) uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Grójcu;

2) orzeczenie wobec oskarżonego R. R. (1) na podstawie art. 37a kk kary grzywny w wysokości 480 stawek dziennych po 10 zł każda,

ewentualnie:

3) orzeczenie wobec oskarżonego R. R. (1) kary ograniczenia wolności w wymiarze 1 roku wykonywaną w formie potrąceń z wynagrodzenia za pracę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja obrońcy oskarżonych P. R. (1) i R. R. (1) okazała się niezasadna.

Z treści apelacji wynika, że obrońca zaskarżył wyrok w całości na korzyść oskarżonego P. R. (1). Natomiast w przypadku drugiego z oskarżonych wyrok zaskarżył jedynie w części dotyczącej orzeczenia o karze. Zatem więc zakres apelacji determinuje zakres uzasadnienia wyroku wydanego przez Sąd Okręgowy w postępowaniu odwoławczym. Nie zachodzi więc potrzeba wypowiedzania się w niniejszym uzasadnieniu co do winy oskarżonego R. R. (1) skoro jego wina nie była kwestionowana w apelacji przez skarżącego obrońcę. Z treści apelacji wynika, że w części dotyczącej oskarżonego P. R. (1) obrońca postawił zarzut obrazy art. 7 kpk poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodów wymienionych w pkt 1a-1e apelacji. Jednakże zarzut ten nie może być uznany za zasadny w świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego.

W tym miejscu przypomnieć jedynie należy, że analiza zgromadzonych dowodów, wydany wyrok oraz jego pisemne uzasadnienie pozostają pod ochroną art. 7 kpk, gdy dokonane przez sąd meriti ustalenia faktyczne oraz ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego:

1. zostały poprzedzone ujawnieniem w toku rozprawy główniej całokształtu okoliczności sprawy (art. 410 kpk) i to w sposób podyktowany obowiązkiem dochodzenia prawdy (art. 2 § 2 kpk);

2. stanowi wynik rozważenia wszystkich okoliczności przemawiających zarówno na korzyść, jak i na niekorzyść oskarżonego (art. 4 kpk),

3. jest wyczerpująco i logicznie, z jednoczesnym uwzględnieniem wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego uargumentowana w uzasadnieniu wyroku (art. 424 § 1 pkt 1 kpk).

Powyższa uwaga ma o tyle istotne znaczenie, gdyż z treści apelacji nie wynika, aby obrońca skarżący wyrok w całości w stosunku do P. R. (1) postawił zarzut obrazy art. 4, 410 i 424 kpk. Zatem więc już chociażby z tego powodu apelację obrońcy w tej części należy uznać jedynie za zwykłą polemikę z prawidłowymi ustaleniami co do winy tego oskarżonego dokonanymi przez Sąd Rejonowy. Za taką oceną zarzutów z pkt 1 apelacji przemawia również i to, że zakres apelacji dotyczącej R. R. (1) został ograniczony jedynie do rozstrzygnięcia dotyczącego orzeczenia o karze wymierzonej temu oskarżonemu. Ograniczając zakres apelacji w przypadku oskarżonego R. R. (1) jedynie co do rozstrzygnięcia o karze skarżący obrońca uznał niejako słuszność ustaleń faktycznych, które doprowadziły sąd meriti do przekonania o winie tego oskarżonego w takim zakresie, w jakim zostało mu to przypisane w pkt I wyroku. Podobna uwaga odnosi się również do oceny dowodów dokonanej przez Sąd meriti w stosunku do tego oskarżonego. Zatem więc należy przyjąć na tej podstawie, że obrońca nie kwestionował tego, że R. R. (1) wziął udział w pobiciu B. N. (1) i K. S. (1) wspólnie i w porozumieniu z P. R. (1) oraz dwoma innymi oskarżonymi (pkt I wyroku). Powyższa uwaga dotyczy również ustaleń faktycznych zawartych w pisemnych motywach zaskarżonego wyroku gdzie np. na k. 189 zawarte jest następujące stwierdzenie: „W niedługim czasie, po godz. 22 do B. N. (1) i K. S. (1) podbiegli P. R. (1), R. R. (1), P. K. i R. K. i zaczęli bić pokrzywdzonych”. Takie ukształtowanie zarzutów apelacyjnych w stosunku do obu oskarżonych, którym przypisano przecież działanie wspólnie i w porozumieniu wskazuje na wewnętrzną sprzeczność w samej apelacji i w konsekwencji prowadzi do stwierdzenia, że postawiony w pkt 1 apelacji zarzut obrazy art. 7 kpk przez Sąd Rejonowy jest całkowicie niezasadny, a ocena dowodów dokonana przez obrońcę nosi znamiona dowolności.

Niezależnie od wyżej poczynionych uwag stwierdzić należy w tym miejscu, że Sąd Okręgowy w całości podziela ocenę dowodów dokonaną przez Sąd Rejonowy, która doprowadziła ten Sąd do przekonania o winie P. R. (1) w takim zakresie, jaki wynika z treści wyroku. Analiza materiału dowodowego w tym zakresie znajduje się na k. 190 i następnym akt sprawy. Podnieść też należy, że Sąd Rejonowy dostrzegł sprzeczności zarówno w wyjaśnieniach poszczególnych oskarżonych, jak i zeznaniach świadków dotyczących zarówno udziału oskarżonego P. R. (1) w przedmiotowym zdarzeniu, jak też i jego roli jaką w nim odegrał. Świadczy o tym następujący fragment uzasadnienia zaskarżonego wyroku zawarty na k. 190v akt sprawy: „Zaznaczyć trzeba, że na rozprawie istniała tendencja wśród osób zeznających, do tego aby wyłączyć udział oskarżonego P. R. (1). Dla Sądu to nagle zaprzeczenie udziału tego oskarżonego na festynie i potem w pobiciu wynika z pewnością z faktu, że oskarżony ten był już karany i to za czyn z art. 159 kk”. Zdaniem Sądu Okręgowego analiza zebranego w sprawie materiału dowodowego jednoznacznie wskazuje na słuszność zacytowanego powyżej stanowiska. Nie ulega bowiem wątpliwości, że w dacie orzekania przez Sąd I instancji oskarżony P. R. (1) miał status osoby karanej za czyn z art. 159 kk, co zgodnie z treścią art. 69 § 1 kk wykluczało możliwość orzeczenia wobec niego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania. W konsekwencji był on jedynym oskarżonym, w stosunku do którego orzeczono bezwzględną karę pozbawienia wolności.

Zawarte we wcześniejszej części uzasadnienia stwierdzenie o tym, że Sąd Okręgowy w całości podziela ocenę dowodów dokonaną przez Sąd Rejonowy, zwalnia z obowiązku szczegółowego odnoszenia się do zarzutów zawartych w pkt 1a-1e apelacji. Nie zachodzi bowiem potrzeba powielenia argumentów zawartych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku na potrzeby niniejszego uzasadnienia i to w sytuacji, gdy apelacja obrońcy w omawianym zakresie została uznana za niezasadną.

Podobnie za słuszne Sąd Okręgowy uznał zakwalifikowanie czynu oskarżonego P. R. (1) z art. 158 § 1 kk, z tych samych powodów jak w przypadku pozostałych oskarżonych (co nie było kwestionowane w apelacji dotyczącej R. R. (1)).

Niezależnie od tego, że apelacja obrońcy w części dotyczącej P. R. (1) okazała się niezasadna, to jednak Sąd Okręgowy uznał za niezbędne dokonanie zmiany zaskarżonego wyroku w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze wymierzonej temu oskarżonemu.

Jak już wcześniej zostało stwierdzone oskarżonemu P. R. (1), jako jedynemu wymierzono bezwzględną karę pozbawienia wolności tylko i wyłącznie z tego powodu, że był on wcześniej karany na karę pozbawienia wolności. Jednakże obecnie nastąpiło zatarcie jego skazania i w dacie wyrokowania przez Sąd Okręgowy jest on osobą niekaraną (k. 305). Tym samym więc ustały przeszkody formalne by zastosować wobec niego dobrodziejstwo z art. 69 kk. Tym samym więc poniesie on odpowiedzialność karną na takim samym poziomie, jak i pozostali uczestnicy przedmiotowego zdarzenia. Tak ukształtowana kara wobec tego oskarżonego spełnia wszystkie dyrektywy wymiaru kary określone w art. 53 kk. Nie może więc być uznana ani za rażąco surową, ani też za zbyt łagodną. Udział oskarżonego P. R. (1) w pobiciu pokrzywdzonych nie odbiegał w zasadniczy sposób od udziału w tym przestępstwie pozostałych współoskarżonych. Z tych samych powodów Sąd Okręgowy nie podzielił zawartego w pkt 2 apelacji zarzutu rażącej niewspółmierności kary orzeczonej wobec R. R. (1). W szczególności Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw do zastosowania wobec niego art. 37a kk. Takie ukształtowanie kary wobec tego oskarżonego w sposób rażący naruszałoby treść art. 53 kk w sytuacji, gdy została mu przypisana wiodąca rola w przestępstwie (k. 191v).

Z powyższych względów oraz na podstawie art. 437 § 1 kpk i art. 456 kpk Sąd Okręgowy orzekł, jak w wyroku.

oe